

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مشروح مذاکرات شورای نگهبان

سال ۱۳۹۲

بخش اول

(فروردین تا شهریور)

پژوهشگاه شورای نگهبان

سرشناسه: جمعی از پژوهشگران
عنوان و نام پدیدآور: مشروح مذاکرات شورای نگهبان، سال ۱۳۹۲، بخش اول (فروردین تا شهریور)
تحقیق و تنقیح جمعی از پژوهشگران.
مشخصات ناشر: تهران: شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۳۹۵.
ISBN : 978-600-8378-04-4
۱۳۴ ص.؛ ۲۲ × ۲۹ س.م.
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: نمایه.
موضوع: شورای نگهبان -- صورت مذاکرات
موضوع: Shoraye negahban -- Publication of proceeding
رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ م۹ش/ KMH۲۵۱۲
رده بندی دیویی: ۳۴۹/۵۵۰۵
شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۵۱۴۶۱

مشروح مذاکرات شورای نگهبان سال ۱۳۹۲ بخش اول (فروردین تا شهریور)

تحقیق و تنقیح: جمعی از پژوهشگران به ترتیب حروف الفبا:

حسن افراسیابی، عمار امیری آرانی، محمدحسن باقری، محمدبرزگر خسروی، عباس حسن خانی، سعید رحمانیان، علی زمانیان
جهرمی، حمیدرضا صادقیان، سید محسن طاهری، حسین فاتحی زاده، کاظم کوهی اصفهانی و فهیم مصطفی زاده
پیاده سازی و تنظیم: سید حامد چاوشی، محمدحسن سامع، علیرضا صحت قول نیکی، یاسر مجاهد، رضا نادى زاده و سعید همّت یار

ناشر: پژوهشکده شورای نگهبان

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۵ - تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۸-۰۴-۴

قیمت: ۸۵۰۰۰ تومان

تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی، کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲

فکس: ۰۲۱- ۸۸۳۲۵۰۸۰

تلفن: ۰۲۱- ۸۸۳۲۵۰۴۵

www.shora-rc.ir

nashr@shora-rc.ir

مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۳/۸

مشمتمل بر موضوعات زیر:

- (۱) نطق پیش از دستور
- (۲) لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور (بررسی نامه ارسالی از سوی معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور)

تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید

نطق پیش از دستور

آقای جنتی - بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا و مولينا ابي القاسم محمد و على اهل بيته الطيبين الطاهرين المعصومين و لا سيما الحجة بن الحسن العسكري عجل الله تعالى فرجه الشريف. با عرض تسليت به مناسبت رحلت بانوی قهرمان کربلا حضرت زینب کبری سلام الله علیها و گرامی داشت ایام آینده‌ای که در پیش داریم؛ چهارده خرداد، رحلت حضرت امام خمینی (علیه‌الرحمه) و پانزده خرداد سالروز شهدای پانزده خرداد رضوان الله تعالی علیهم اجمعین که این مناسبت‌ها را هم به شما تسلیت عرض می‌کنم. این ایام هم ایام فشار کاری ماست. باید واقعاً فشرده و پیوسته کار کنیم تا بتوانیم بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ را به نتیجه برسانیم. این لایحه بودجه، خیلی مسئله دارد.

لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور

(بررسی نامه ارسالی از سوی معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور)

آقای جنتی - از بند (الف) در صفحه (۲) [نامه‌ی شماره ۱۹۲۲۱ مورخ ۱۳۹۲/۳/۷ معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور] را بخوانید.

آقای علیزاده - نامه‌ی ویرایش دوم را بخوانید. نامه‌ی اول مربوط به تاریخ ششم خرداد و دومی مربوط به تاریخ هفتم خرداد است.^۱

آقای هاشمی‌شاهرودی - تاریخ نامه‌ها با هم، یک روز فرق دارد. **آقای علیزاده -** یک روز اختلاف دارد و البته متن آنها با هم متفاوت است.

آقای اسماعیلی - متن نامه مورخ ۱۳۹۲/۳/۶ را عوض کرده‌اند.

منشی جلسه - «محضر مبارک حضرت آیت‌الله جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

با کمال احترام، پیرو نامه‌های شماره ۱۲۷۷۰ مورخ ۱۳۹۲/۲/۲۴ و ۱۹۲۱۵ مورخ ۱۳۹۲/۳/۶ موضوع نگرانی‌های جدی دولت در خصوص تغییرات اساسی اعمال‌شده توسط مجلس محترم شورای اسلامی در لایحه بودجه کل کشور، با توجه به اینکه مجلس محترم بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ را به اتمام رسانیده است، نگرانی‌های دولت کماکان به قوت خود باقی مانده و حجم تغییرات در احکام و ارقام و شکل بودجه به حدی است که عملاً لایحه دولت به طرح نمایندگان مبدل گردیده است. این در حالی است که قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهیه بودجه سالانه کل کشور را به عهده دولت و رسیدگی و تصویب آن را بر عهده مجلس شورای اسلامی قرار داده است. دولت با اتکا به تجارب حاصله از اجرای بودجه‌های سالانه و با بهره‌برداری از بدنه عظیم کارشناسی خود تلاش می‌نماید احکام و ارقام بودجه را به نحوی تنظیم و تسلیم مجلس محترم کند که از نظر توازن منابع درآمدی و هزینه‌ای و از جهت قابلیت اجرایی شدن آن مطمئن باشد.

بر این اساس، این معاونت در چارچوب قوانین حاکم با اخذ پیشنهادات و نظرات دستگاه‌های استانی و ملی و با به‌کارگیری مساعی جمعی تمامی کارشناسان مجرب خود، لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور را تهیه و آن را به مجلس محترم شورای اسلامی تقدیم نمود. اگر چه آن شورای محترم در نظریه تفسیری خود از اصل (۵۲) قانون اساسی در ۳۱ فروردین‌ماه سال جاری اظهار نمود: «تغییر در ارقام بودجه به نحوی که شاکله بودجه را تغییر دهد، امکان‌پذیر نیست»، مع‌الوصف، مجلس محترم شورای اسلامی به نحوی شاکله بودجه را از حیث ارقام و احکام و ساختار تغییر داده است که اجرای آن بسیار پیچیده و حتی غیرممکن می‌نماید.

به علاوه این نگرانی نیز وجود دارد که تصمیم‌گیری مجلس محترم در

→

معاونت، نامه‌ی مزبور را در تاریخ ۱۳۹۲/۳/۷ اصلاح کرد و دوباره طی شماره ۱۹۲۲۱ به شورای نگهبان ارسال کرد.

۱. معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور در ابتدا نامه‌ی شماره ۱۹۲۱۵ مورخ ۱۳۹۲/۳/۶ را به شورای نگهبان ارسال کرده بود؛ این

←

آقای هاشمی‌شاهرودی - در نامه نوشته شده که «اضافه نمودن (۷۰) بند جدید، معادل شصت و هفت درصد (۶۷٪) بندهای پیشنهادی دولت» در لایحه بودجه است.

آقای مؤمن - مجلس، (۴۳) بند را تغییر داده است؛ یعنی این تصمیم مجلس، درست بوده است یا نادرست؟

آقای علیزاده - باید بررسی شود. ما نمی‌گوییم نظر دولت را قبول داریم.

آقای مدرس‌یزدی - اگر تغییرات مجلس بر روی لایحه‌ی دولت قریب‌المخرج باشد، ممکن است بتوانیم بگوییم اشکالی ندارد.

آقای مؤمن - (۲۹) بند از لایحه ابقا شده که [در این نامه] این (۲۹) بند را سی درصد (۳۰٪) [کل لایحه] محسوب کرده است. سه تا بیست و نه تا می‌شود ۸۷ تا. با توجه به اینکه مجموع بندهای لایحه، (۹۸) بند بوده است؛ پس درصد گفته شده تقریباً درست است. خیلی خوب، اما بقیه‌ی درصدها را چطور حساب کرده‌اند؟

آقای علیزاده - اول اینکه، ما الآن نمی‌خواهیم در مورد نامه‌ی دولت قضاوت کنیم و فقط می‌خواهیم [از نظریاتشان] مطلع باشیم؛ دوم اینکه، باید جدول مقایسه‌ای بین لایحه و مصوبه را که می‌گویند بندها تغییر کرده است، به ما بدهند تا ما آن را به شما آقایان جهت مطالعه بدهیم.

آقای جنتی - بند (ب) نامه را بخوانید.

آقای هاشمی‌شاهرودی - درست نبود [نظر دولت را] قبول نکردیم.

آقای مؤمن - اگر واقعاً مجلس این مقدار تغییرات را در لایحه بودجه داده باشد، اشکال دارد.

آقای علیزاده - بله، واقعاً باید آنها را ببینیم و [ادعاهای دولت را] بررسی کنیم.

آقای مؤمن - از این صحبت‌ها که چیزی عاید ما [برای اظهار نظر] نشد!

آقای هاشمی‌شاهرودی - یعنی تصمیم نهایی نگرفتید.

آقای مؤمن - اصلاً نمی‌شود [تصمیم‌گیری کرد].

آقای علیزاده - منتها ادعای دولت را فهمیدیم.

آقای جنتی - ادعا را فهمیدیم. در آن ملاقات و جلسه‌ای که تشکیل می‌شود و [نمایندگان دولت و مجلس] به اینجا می‌آیند، به آنها می‌گوییم راجع به همین مسئله توضیح بدهند.

آقای مؤمن - [دولت ادعا می‌کند] مجلس چهل و چهار درصد (۴۴٪) لایحه را تغییر داده است؛ چطور تغییر داده است؟

فضای کنونی در خصوص بودجه به بدعتی مبدل شود که زمینه‌ساز اختلاف مستمر قوای مجریه و مقننه در سال‌های آینده شود.

علی‌رغم تلاش‌های فراوانی که اینجانب و همکارانم برای کاستن مشکلات و ایجاد تفاهم با مجلس محترم به کار بردیم، لیکن این تلاش‌ها راه به جایی نبرده است. اکنون با تقدیم این نامه و ارائه بخشی از تغییرات حاصله در لایحه بودجه توسط مجلس محترم، از محضر مبارک جناب‌عالی استدعا می‌نمایم چاره‌اندیشی فرموده و به نحو ممکن، به دغدغه‌ها و نگرانی‌های اساسی دولت در شرایط حاصل از تحریم دشمنان و زمان تغییر دولت، بذل توجه و عنایت فرمایید تا این دولت و دولت آینده با اتکال به خداوند بزرگ و در سایه‌ی همکاری و موذت همه ارکان نظام بتوانند با سربلندی امور اجرایی کشور را مدیریت نمایند. بر این اساس، بخشی از مسائل و مشکلات مربوط به مصوبات مجلس به شرح زیر جهت استحضار تقدیم می‌گردد:

الف - تغییرات عمده در شاکله بودجه

مجلس محترم شورای اسلامی در احکام و تبصره‌های ماده واحده، تغییرات زیادی را صورت داده است که طی این تغییرات، از مجموع (۹۸) بند لایحه دولت، (۲۶) بند را حذف (۲۷٪)، (۴۳) بند را تغییر (۴۴٪) و فقط (۲۹) بند از لایحه را ابقا (۳۰٪) نموده است.

به این ترتیب، مجلس محترم (۵۴٪) درصد از بندهای لایحه را دستخوش تغییر نموده است. از طرفی مجلس رأساً اقدام به اضافه نمودن (۷۰) بند جدید معادل (۶۷٪) بندهای پیشنهادی دولت نموده است. این اقدام مجلس، اولاً دولت را در اجرای بودجه با مشکلات اساسی مواجه می‌نماید؛ ثانیاً جهت‌گیری‌های دولت در سال ۱۳۹۲ را دستخوش تغییرات جدی خواهد کرد.

آقای مؤمن - اعداد و ارقام و درصدهای گفته‌شده در این نامه درست است؟ یعنی واقعاً مجلس شورای اسلامی، از مجموع (۹۸) بند لایحه‌ی دولت، (۲۶) بند را حذف کرده و بیست و هفت درصد (۲۷٪) لایحه بودجه را از بین برده است؟ یا باید [اعداد و ارقام گفته‌شده در نامه را] بررسی کرد؟

آقای مدرس‌یزدی - شاید [مجلس این کار را کرده باشد]. اصلاً بندهای حذف‌شده، بودجه‌ای نیستند؟

آقای علیزاده - این [ارقام و اعداد ارائه‌شده از سوی دولت را] باید بررسی کرد. قرار شد دولت، لایحه‌ی تهیه‌شده‌ی خودش را به صورت مقایسه با تغییرات اعمال‌شده در مجلس برای ما بفرستد تا ببینیم چه مواردی تغییر کرده است.

آقای مؤمن - مجلس هفتاد بند به لایحه اضافه کرده است. [با اضافه کردن هفتاد بند،] چه مقدار از سقف بودجه را تغییر داده‌اند؟

میلیارد ریال محقق شود. به بیان دیگر، از هم‌اکنون باید شاهد کسری بودجه (۱۹۴) هزار میلیارد ریالی (معادل ۹۷٪) این بند باشیم که خود زمینه‌ساز بسیاری از مشکلات و نابسامانی‌های اجرایی خواهد بود.

از آنجا که احتساب این منابع که کاملاً احتمالی می‌باشند، باعث افزایش کاذب سقف منابع عمومی بودجه شده و از طرفی متأسفانه هزینه‌هایی در مقابل این منابع احتمالی دیده شده است که عموماً مردمی بوده و مربوط به مطالبات خانواده‌های معظم شهدا و ایثارگران، پاداش پایان خدمت کارکنان دولت، دیون پاداش پایان خدمت آموزش و پرورش، هدفمندسازی یارانه‌ها، بازنشستگان و کمک به خانواده‌ها و زندانیان مُعسر می‌باشد، بدیهی است که عدم پرداخت آن می‌تواند منجر به تبعات اجتماعی برای کشور شده و از سوی دیگر دولت را با کسری و انحراف جدی بودجه در سال جاری مواجه کند. عنایت خواهید فرمود که ایجاد توقُّع برای اقتشار محترم ایثارگر، آموزش و پرورش و بازنشستگان و عدم امکان اجابت آن، چه آثار نامطلوبی برای نظام به دنبال خواهد داشت.

آقای جنتی - این بند (۱۳)، یک عده طلبکار برای دولت ایجاد کرده است، بدون اینکه [محلّی واقعی و کافی برای تأمین آن مطالبات مشخص کند].

آقای هاشمی‌شاهرودی - این هم جواب آقای مؤمن که می‌گویند «به ازای وجوه مصرفی»، رافع ایراد است. [دولت] می‌گوید درست است که در بند (۱۳) می‌گوید به ازای وجوه مصرفی هزینه می‌شود، ولی با این بند، طلبکاران زیادی ایجاد شده است.

آقای یزدی - اشکال این بند (۱۳) همین است که مصرف را قطعی تکلیف کرده، در حالی که درآمد را احتمالی ذکر کرده است. **آقای هاشمی‌شاهرودی** - این بند (۱۳) گفته از این محل، مطالبات را بدهند؛ اگر دولت بگوید اعتبار این محل، تأمین نشده است، سر و صدای طلبکاران بلند می‌شود.

آقای مؤمن - اگر سر و صدای طلبکاران بلند شد، دولت می‌گوید آنچه مجلس تصویب کرده این است که گفته اگر از این محل درآمد داشتید، مطالبات را بدهید ولی این محل، درآمد ندارد.

آقای سلیمی - [کارمندان دولت و بازنشستگان و...] طلبکارند و دولت مدیون است و باید بدهی خود را بپردازد.

آقای مؤمن - حرف من این است که طلبکاری در کار نیست، برای اینکه [بودجه] نداریم. دولت به طلبکاران می‌گوید که مصوبه مجلس گفته است «به ازای وجوه واریزی»، ولی در واقع،

آقای هاشمی‌شاهرودی - قرار شده است که تطبیقی [لایحه‌ی تقدیمی دولت با تغییراتی که مجلس اعمال کرده است] را بیاورند تا بتوانیم تصمیم نهایی بگیریم.

آقای جنتی - اجازه دهید در این جلسه نامه را بخوانیم و در جلسه‌ی بعدی، [از طرفین اختلاف] توضیح می‌خواهیم.

آقای علیزاده - الآن فقط داریم ادعای دولت را می‌شنویم و این ادعا را تأیید نمی‌کنیم.

منشی جلسه - «ب- پیش‌بینی منابع غیرقابل اتکا

ب-۱- مجلس شورای اسلامی در بند (۱۳) به دولت اجازه داده است که با رعایت قانون سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، در سقف سیصد و هفتاد هزار میلیارد (۳۷۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نسبت به فروش سهام، سهم‌الشرکه، اموال، دارایی‌ها و حقوق مالی و نیروگاه‌های متعلق به دولت و مؤسسات و شرکت‌های دولتی تابعه و وابسته اقدام نموده و منابع حاصله را به ردیف درآمدی ۳۱۰۵۰۲ جدول شماره (۵) قانون واریز و به ازای وجوه واریزی از محل اعتبارات تملک دارایی‌های مالی به مصارف مندرج در جدول پیوست با اولویت پرداخت مطالبات ایثارگران و هزینه‌های مربوط به بازنشستگان اختصاص دهد.»

آقای مؤمن - در بند (۱۳) گفته شده «به ازای وجوه واریزی»؛ بنابراین، هزینه را به صورت قطعی در نظر نگرفته است.

آقای یزدی - یعنی درآمد احتمالی را به یک هزینه‌ی قطعی اختصاص داده است.

آقای مؤمن - نه اینکه درآمد قطعی نیست.

آقای یزدی - چرا دیگر، [هزینه قطعی است؟]

آقای مؤمن - ببینید، «به ازای وجوه واریزی»؛ یعنی هر مقدار که وجوه واریز شد، مصرف می‌کند.

آقای علیزاده - نه.

آقای مؤمن - دولت می‌گوید که [هزینه‌ی موضوع بند (۱۳)] قطعی است، ولی اصلاً این مصوبه چه ایرادی دارد؟

منشی جلسه - «مطابق جدول مورد اشاره، مبلغ دویست هزار میلیارد (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع فوق، به نحوی توزیع شده که از این مقدار، ۸۴ هزار میلیارد ریال (۴۲ درصد)، به مصارف هزینه‌ای و ۱۱۶ میلیارد ریال (۵۸ درصد) به مصارف تملک دارایی‌های سرمایه‌ای اختصاص یافته است. این امر در شرایطی است که میزان عملکرد نقدی این بند در سال گذشته، حدود (۳) درصد بوده است. به عبارتی، از کل (۲۰۰) هزار میلیارد ریال پیش‌بینی‌شده، حتی اگر عملکردی همانند سال گذشته داشته باشیم، فقط می‌توان انتظار داشت که مبلغ ۶ هزار

وجوه واریزی نداریم تا [مطالباتتان را] پرداخت کنیم.

آقای هاشمی‌شاهرودی - [طلبکاران] جلوی مجلس اعتراض می‌کنند و می‌گویند مجلس [باید اجرای قانون را پیگیری و نظارت کند].

آقای مؤمن - خیر، این‌طور نیست؛ چون در بند (۱۳) آمده «به ازای وجوه واریزی». این «به ازای وجوه واریزی» را برای آنها توضیح می‌دهند.

آقای هاشمی‌شاهرودی - [معترضان این نکته را] می‌دانند. اشکالشان [این است که امثال] این طلبکاران می‌آیند و اعتراض می‌کنند؛ آن وقت مجبور می‌شوند برای [راضی کردن این معترضان] از ردیف‌ها و منابع دیگر بودجه اختصاص دهند.

آقای مؤمن - اگر می‌خواهید، رأی بدهید که اشکال [دارد].

منشی جلسه - «مصارف تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این بخش نیز (۱۱۶ هزار میلیارد ریال) مربوط به طرح‌ها و پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است که تعداد زیادی از دستگاه‌های اجرایی، دانشگاه‌ها، شهرداری‌های ۳۱ استان و همچنین دیون پیمانکاران ملی و استانی را دربرمی‌گیرد؛ ولی با توجه به پیش‌بینی عملکرد مزبور، (حدود ۳٪) این امر نیز منجر به نارضایتی و بروز اشکالات جدی در اجرای بودجه و انحراف در عملکرد بودجه خواهد شد.

آقای مؤمن - خب اینکه هیچ [مشکل قانونی ندارد].

منشی جلسه - «ب-۲- در مصوبه، بند (۲۵)، به دولت اجازه داده شده است تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مشارکت ریالی با تضمین خود با بازپرداخت اصل و سود آن به منظور اجرای طرح‌های انتفاعی دولت منتشر و وجوه اخذشده را به ردیف درآمد عمومی خزانه‌داری کل واریز نماید تا مبلغ واریزی صرف طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام مطابق جدول شماره (۱۸) این قانون شود.»

آقای هاشمی‌شاهرودی - آیا این بند (۲۵)، واقعاً درآمد است؟ [اگر این اوراق مشارکت خریداری نشود،] پولی نیست که [صرف طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام شود]. یک بحث کلی دارد.

منشی جلسه - «با توجه به اینکه عملکرد سال ۱۳۹۱ برای فروش اوراق مشارکت حاکی از آن است که از کل مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مصوب قانون، حدود چهل و سه هزار و دویست و پنجاه میلیارد (۴۳,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال آن توسط بانک‌ها عرضه و تنها دوازده هزار و ششصد میلیارد (۱۲,۶۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال آن یعنی (۲۵٪) فروش رفته است، بنابراین، احتساب هزینه قطعی برای منابع احتمالی این‌چنینی، علاوه

بر انحراف جدی عملکرد، موجب نابسامانی در حوزه‌ی اجرایی و افزایش انتظارات، توقعات و بدبینی نسبت به عملکردها خواهد شد. در ضمن، مجلس محترم، سهم‌الشرکه مردم را به‌عنوان بودجه دولت ملحوظ کرده که عملاً این ابزار را از ماهیت انتشار اوراق مشارکت که روشی برای جلب مشارکت مردم در پروژه‌ها است، دور کرده است و از آن، تلقی اوراق قرضه نموده است. مجلس محترم برای مصارف موضوع این بند، پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال هزینه‌ی قطعی در نظر گرفته است و منابع محتمل ناشی از فروش اوراق مشارکت را به (۳۴۶) طرح در (۳۱) استان و بخشی از آن را به طرح‌های ملی اختصاص داده است. «**آقای مدرسی‌یزدی -** این بند (۲۵) گفته «به دولت اجازه داده می‌شود»، دولت که به صورت قطعی مکلف به انجام این کار نیست. [هزینه‌های پیش‌بینی‌شده در این بند را به‌عنوان] هزینه قطعی در نظر نگرفته است. گفته است: «به دولت اجازه داده می‌شود».

آقای علیزاده - اجازه دهید این مطلب را برای شما توضیح دهم، چون مطالبی که مطرح شد نیاز به توضیحات فنی و خاص خود را دارد. در جلسه‌ای که ما در [کمیسیون تلفیق] مجلس حاضر شدیم، آنجا توضیح دادند و گفتند [تأمین درآمد] دو جور است. یک سری درآمد از محل فروش اموال و دارایی‌های شرکت‌ها و مؤسسات حاصل می‌شود که در مقابل آن ردیف درآمد، ردیف هزینه‌ای تعریف می‌کنند. آنها حرفشان آنجا این بود و به صورت کلی بیان کرده بودند. البته ما بعضی از این موارد را درآمد هزینه‌ای حساب کردیم و گفتیم در بودجه‌ی عمومی بیاید. حالا نمی‌دانیم. آقای امیری تشریف داشتند. [باید نمایندگان دولت و مجلس] بیایند اینجا تا حرف‌هایشان را بشنویم و از مسائل مطلع بشویم.

آقای مدرسی‌یزدی - جزئیاتش باید دقیق مشخص شود.

آقای علیزاده - بله.

منشی جلسه - «همان‌گونه که مستحضرید، مردم با خرید اوراق مشارکت در طرح‌های دارای توجیه اقتصادی دولت مشارکت می‌نمایند. طرح‌های استانی جذابیت کافی برای مشارکت‌کنندگان نخواهند داشت. بر همین اساس نیز باید منتظر عملکردی به مراتب کمتر از سال قبل و انحراف بودجه بیشتری باشیم. علاوه بر این، درج پروژه‌های استانی در جداول هزینه قطعی موجب فشار و پیگیری مقامات محلی و نمایندگان و توقع تأمین اعتبار می‌شود که این امر باعث ایجاد بی‌اعتمادی و اختلاف فراوان مسئولین می‌گردد. همان‌گونه که ملاحظه می‌فرمایید در همه این بندها به دولت اجازه

میلیارد دلار مربوط به نیروهای مسلح به احکام بودجه افزوده است و آنها را بدون اینکه به سقف درآمدی اضافه نمایند، به صورت فقط اعمال حساب منظور کرده‌اند. مشخص نیست منطق برخورد دوگانه مجلس چیست که بندهای مورد نظر خود را به صورت درآمد هزینه‌ای و احکام پیشنهادی دولت را درآمد و هزینه‌ی قطعی منظور نموده است؟

ب-۴- وصول مالیات

دولت حسب ضرورت با هدف تقویت وصول مالیات‌ها از صاحبان درآمد و همچنین رعایت عدالت مالیاتی، بندهای (۴۶) الی (۴۹) لایحه را بر پایه بررسی‌های کارشناسی تنظیم نموده بود که متأسفانه مجلس محترم همه آنها را حذف نمود.

آقای علیزاده - البته [بندهای (۴۶) الی (۴۹) لایحه‌ی تقدیمی دولت مربوط به] تغییر و اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ بوده است.

منشی جلسه - «ب-۵- تکلیف واگذاری مجدد سهام فروخته‌شده هلدینگ خلیج فارس

دولت در سال گذشته سهام هلدینگ خلیج فارس را بر اساس حکم بند (۳-۲۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۱^۱ واگذار نمود، لیکن

۱. با توجه به مفاد بند یادشده، به نظر می‌رسد بند (۲-۲۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۱ صحیح است.

۲. بندهای (۲-۲۴) و (۳-۲۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور:

۲-۲۴- در اجرای ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است کلیه سهام و سایر حقوق مالکانه و حق بهره‌برداری و یا مدیریت کلیه بنگاه‌های مشمول گروه (۱) که تا پایان سال ۱۳۹۰ واگذار نشده‌اند (پیوست ۱) و بنگاه‌های مشمول گروه (۲) ماده (۲) قانون یادشده (پیوست ۲) و معادن متعلق به دولت، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی از جمله شرکت‌ها و سازمان‌های مشمول ذکر یا تصریح نام را به بخش‌های غیردولتی واگذار و وجوه حاصله را به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۳۱۰۵۰۱ نزد خزانه‌داری کل به منظور تأمین مصارف موضوع جدول شماره (۱۳) این قانون واریز نماید. عدم اقدام برای عرضه موارد فوق در حکم تصرف غیرمجاز در اموال عمومی است.

۳-۲۴- به دولت و دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی، اجازه داده می‌شود با رعایت قوانین و مقررات مربوطه در سقف سیصد و سی و پنج هزار میلیارد (۳۳۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با فروش سهام، سهم‌الشکره، اموال، دارایی‌ها و حقوق مالی و نیروگاه‌های متعلق به دولت و مؤسسات و شرکت‌های دولتی تابعه و وابسته، منابع حاصله را به حساب خاصی نزد خزانه واریز نماید. همچنین دولت و دستگاه‌های یادشده با رعایت قوانین و مقررات مربوطه می‌توانند علاوه بر فروش، نسبت به واگذاری موارد مذکور در سقف یادشده نیز به شرح زیر اقدام نمایند:

۱-۳-۲۴- مجموع مبالغ حاصله فوق و یا واگذاری‌ها، بابت مطالبات و

داده و اختیار داده شده است و اجازه و اختیار، امری تکلیفی نیست، اما در مقابل آن هزینه‌های قطعی و تکلیفی و بدون مبنای کارشناسی تعیین شده است.»

آقای مدرسی‌یزدی - حالا خود دولت هم گفته است که «در همه این بندها به دولت اجازه داده شده» و به صورت قطعی از دولت چنین چیزی خواسته نشده است.

آقای جنتی - هزینه‌های بند (۲۵) قطعی است، ولی درآمدها به صورت «اجازه داده می‌شود» آمده است.

آقای مدرسی‌یزدی - نه، حکم هزینه‌ها قطعی است؛ یعنی گفته اگر درآمد بود طرح‌های نیمه‌تمام را تمام کنید.

آقای هاشمی‌شاهرودی - [دولت باید] دینش را بپردازد. بند (۲۵) به صورت قطعی می‌گوید از این منابع آن هزینه‌ها [= دیون دولت] داده شود.

آقای مدرسی‌یزدی - نه، آن یک حرف دیگری است. اگر هیچ درآمدی از این بند حاصل نشود که اصلاً دولت پولی ندارد که هزینه کند. اگر مردم اوراق مشارکت خریداری نکنند که هیچ، اما اگر مردم اوراق مشارکت را خریداری کنند، همه‌ی اینها سرمایه‌گذاری می‌شود.

آقای هاشمی‌شاهرودی - دین را که نمی‌شود [با درآمد احتمالی] پرداخت.

آقای مدرسی‌یزدی - این، دین نیست.

آقای هاشمی‌شاهرودی - دین ایثارگران، بازنشستگان و ...

آقای مؤمن - نه، این نیست.

آقای جنتی - فردا که [نمایندگان دولت و مجلس به شورای نگهبان] می‌آیند این سؤال را از آنها پرسید.

آقای مدرسی‌یزدی - اصلاً این دین نیست؛ این یک تلقی اشتباهی است [که این موارد را دین فرض کنیم].

منشی جلسه - «ب-۳- ایجاد ردیف جدید درآمدی تحت عنوان واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به میزان پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با توجه به اینکه این حکم در سال‌های گذشته عملکردی نداشته است، پیش‌بینی آن در منابع بودجه منجر به حجیم‌شدن منابع و بالارفتن سقف بودجه عمومی دولت می‌شود.

نکته: نابسامانی ایجادشده از آن حیث است که مجلس محترم هدف از درج این مبالغ احتمالی در منابع قطعی دولت را شفاف‌سازی بودجه عنوان نموده است؛ درحالی‌که خود مجلس محترم با اضافه‌کردن بندهای دیگری نظیر بند مربوط به رابطه دولت و وزارت نفت، هفت میلیارد دلار مربوط به مازاد درآمد ارزی و پنج



دیون ناشی از رأی دیوان عدالت اداری و محاکم قضایی و نیز تعهدات قانونی ناشی از این قانون و قوانین بودجه قبل از سال ۱۳۹۱ دولت و دستگاه‌های اجرایی مذکور و شرکت‌های دولتی وابسته و تابعه آنها به اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی، عمومی غیردولتی و خصوصی به‌ویژه پیمانکاران، مشاوران، سازندگان تجهیزات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این قانون و قوانین بودجه سال‌های قبل، فروشندگان برق بخش خصوصی، صندوق‌ها، بیمه‌ها و بانک‌های دولتی، غیردولتی و خصوصی، اینترگران، جانبازان، آزادگان و خانواده معظم شهدا و مفاد قانون تفسیر ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۴، طرح اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی حسب مورد پرداخت، هزینه، مصرف و یا تسویه و یا تهاتر می‌شود.

۲-۳-۲۴- مطالبات و تعهدات موضوع این بند باید در چهارچوب قوانین و مقررات باشد و پس از اعلام سازمان حسابرسی و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی با احتساب مبالغ و واگذاری‌های قبلی توسط دولت قابل اقدام است.

۳-۳-۲۴- هزینه کارشناسی از محل منابع حاصله یا واگذاری‌ها توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی قابل تأمین و پرداخت به کارشناس است.

۴-۳-۲۴- در صورت وجود و تأیید مطالبات قانونی اشخاص ذیل به شرح مندرج در این بند از محل منابع حاصله یا واگذاری‌ها در سقف پیش‌بینی شده برای هر مورد پرداخت، تسویه و یا تهاتر قابل اقدام است:

الف- آستان قدس رضوی یک هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال؛

ب- آستان حضرت معصومه پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال؛

پ- ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (علیه‌الرحمه) دوهزار میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال؛

ت- سازمان تعاون روستایی سیصد میلیارد (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال؛

ث- شهرداری‌ها پانزده هزار و چهارصد میلیارد (۱۵,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال؛

ج- بانک‌های دولتی و غیردولتی پنجاه و پنج‌هزار میلیارد (۵۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال؛

چ- باقیمانده تعهدات موضوع قانون تفسیر ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۱۴ به ازای هر ماه شش میلیون (۶,۰۰۰,۰۰۰) ریال (هر ماه اسارت دوازده میلیون (۱۲,۰۰۰,۰۰۰) ریال) بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال؛

ح- از محل واگذاری یا فروش سهام، سهم‌الشرکه و سایر اموال و دارایی‌ها و حقوق مالی شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران بابت بازسازی ساختاری و بازپرداخت بخشی از بدهی‌های معوقه ناشی از واگذاری انجام‌شده و اجرای طرح‌های بازسازی و بهسازی خط و ناوگان دو هزار میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال؛

خ- از محل واگذاری یا فروش هتل‌های هما بابت پرداخت بخشی از بدهی‌های معوقه و بازسازی و نوسازی ناوگان هوایی سه هزار میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال.

۵-۳-۲۴- موارد ذیل در پرداخت، تسویه و تهاتر دیون و تعهدات قانونی در اولویت هستند:

الف- موارد مربوط به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به‌منظور تقویت صنایع دفاعی و پاکسازی میادین مین معادل شصت هزار میلیارد (۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با تأیید وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح؛

ب- وزارت نیرو معادل پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال؛



با هدف قیمت‌گذاری آن در شرایط مناسب بازار، مبنای محاسبه قیمت سهام واگذارشده را در موعد سال جاری تعیین نمود. علی‌رغم اینکه سهام هلدینگ مزبور بابت رد دیون اینترگران، بانک‌ها، سهام عدالت، انتقال زندان‌ها و ... به‌صورت قطعی واگذار گردید، متأسفانه مجلس تمام اقدامات و تعهدات قانونی دولت در سال گذشته را نادیده گرفت و جدول جدید هزینه‌ای برای آن تعریف نموده است. مصوبه مجلس محترم باعث عطف به ماسبق شدن اقدامات و نادیده‌گرفتن توافقات و تعهدات دولت و بالتبع بی‌اعتباری دولت در مقابل بازار خواهد شد. از طرفی با این مصوبه اراده کسانی که به هر دلیلی به دنبال جلوگیری از واگذاری سهام هلدینگ خلیج فارس بودند، بر حاکمیت تحمیل خواهد شد.

ج - کاهش قدرت اجرایی دولت هم‌زمان با تشدید تحریم‌ها همان‌گونه که استحضار دارند، به صورت منطقی در زمان تشدید تحریم‌های بین‌المللی، سازوکارهای معمول برای اداره امور کشور کفایت لازم را نداشته و برای عبور موفق از بحران، باید اختیارات دولت برای استفاده مقتضی از ظرفیت‌های کشور افزایش یابد؛ ولی در موارد گوناگون ملاحظه می‌گردد که قدرت اجرایی دولت برای اداره امور کشور کاهش یافته است. از جمله موارد فوق می‌توان به بندهای (۲-۳)، (۲-۵)، (۲-۶)، (۲-۷)، (۱-۱-۱۳)، (۱-۲-۱۳)، (۲۳) و (۳۲) اشاره نمود.

بندهای (۲۲) و (۳۲): با توجه به مشکلات ارزی کشور و از آنجایی که کشور با کمبود ارز مواجه است و از طرفی بسیاری از صادرکنندگان شامل شرکت‌های دولتی و بخش خصوصی از



پ- مهار آب‌های مرزی سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال؛

ت- بابت مقاوم‌سازی ساختمان دانشگاه‌ها و تجهیز کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها و توسعه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مناطق محروم و کمترتوسعه‌یافته شش هزار میلیارد (۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال؛

ث- صندوق‌های حمایت از سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی چهار هزار میلیارد (۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال.

تأمین مالی و اجرای برنامه‌ها و طرح‌ها و پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در قانون بودجه سال ۱۳۹۱ پس از انجام تکالیف این بند از محل منابع حاصله یا واگذاری‌ها نیز مجاز است.

تبصره- کلیه دستگاه‌های اجرایی که شرکت‌های زیرمجموعه آنها در فهرست واگذاری قرار دارند، مکلفند حداکثر ظرف ده روز از زمان درخواست سازمان خصوصی‌سازی، اوراق سهام و سایر اسناد مالکیتی بنگاه‌ها را به وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان خصوصی‌سازی) تحویل نمایند. مسئولیت آماده‌سازی و تحویل اسناد فوق و زمینه‌سازی تسهیل واگذاری بر عهده وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوطه می‌باشد. عدم تحویل به‌موقع اسناد فوق‌الذکر تخلف محسوب می‌شود.

مرکزی از سیستم بانکی نموده است. البته این امر می‌تواند در کنترل حجم نقدینگی تا حدودی مؤثر باشد، ولی باید توجه نمود که کشور در شرایط ویژه‌ای بوده و لازم است تمام امکانات در یک راستا بسیج گردند تا چرخه تولید و توزیع کشور فعال باقی مانده و امکان مقابله با بحران‌های مالی در کشور وجود داشته باشد. این مصوبه نیز دست دولت را برای مقابله با بحران‌های احتمالی می‌بندد و تا حد زیادی اختیارات شورای پول و اعتبار را در مدیریت بازار پول کشور مخدوش نموده و از تأثیرگذاری لازم آن خواهد کاست.

بند ۶-۲: در این بند ایجاد خط اعتباری ارزی توسط بانک مرکزی به غیر از مجوزهای قانون بودجه ممنوع شده است. این موضوع در حالی تصویب شده است که بخش قابل توجهی از منابع ارزی کشور در حال حاضر امکان انتقال به داخل اندک و بعضاً غیرممکن است و یکی از مسیرهای استفاده از این منابع، ایجاد خطوط اعتباری ارزی توسط بانک مرکزی برای واردکنندگان و سرمایه‌گذاران در خارج از کشور می‌باشد. بنابراین، تصویب این بند و حذف بندهای ۱-۱۳ و ۲-۱۳ (خطوط اعتباری ارزی بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی) باعث کاهش قدرت مدیریتی دولت در شرایط تحریم خواهد شد.

بند ۷-۲: در این بند محدودیت بزرگی برای دولت به لحاظ تخصیص اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیش‌بینی شده است و تنها امکان (۱۰) درصد تفاوت در تخصیص بین طرح‌های عمرانی (جابه‌جایی اعتبارات) قائل شده است، ولی استحضار دارند که فلسفه وجودی تخصیص اعتبارات همانا تنوع شرایط اجرایی طرح‌ها از حیث نوع طرح، منطقه اجرا، اولویت اجرا، درصد پیشرفت فیزیکی و مشکلات اجرایی است. عدم توجه به این واقعیت‌ها باعث می‌شود تا با تخصیص بیهوده منابع مالی به برخی طرح‌های متوقف‌شده از لحاظ اجرایی، تنها باعث تجمع منابع در دستگاه اجرایی شده و در نهایت با اتمام سال مالی به خزانه کل کشور عودت داده شود و حاصل کار تنها اتلاف منابع و کاهش کارآیی اعتبارات خواهد بود. تجربه چندین ساله دولت در حوزه اجرای طرح‌های عمرانی نشان می‌دهد که باید قابلیت جابه‌جایی تخصیص بین طرح‌ها وجود داشته باشد تا بتوان مدیریت کارآمدی بر منابع فوق اعمال نمود. این امر به‌خصوص با توجه به محدودیت شدید منابع عمرانی و محدودبودن فصل کاری از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است.

بند (۶۹) الحاقی: شورای عالی امنیت ملی با توجه به اصل (۱۷۶) قانون اساسی، کارگروه فرعی تحت عنوان ستاد تدابیر ویژه مقابله با تحریم را تشکیل داد که عده‌ای از وزرا، معاون برنامه‌ریزی [و

مصرف ارز خود برای رفع نیازمندی‌های کشور استفاده نمی‌کنند، طی حکمی از سوی دولت پیشنهاد شد شرکت‌های دولتی مکلف به عرضه ارزهای حاصل از صادرات خود به اتاق مبادلات ارزی شوند که متأسفانه مجلس محترم ضرورت‌ها و نیازهای کشور را نادیده گرفت و این بند را حذف نمود. حتی در بند دیگری پیشنهاد شد کارگروهی در دولت تشکیل شود تا در خصوص چگونگی سوق‌دادن ارزهای حاصل از صادرات شرکت‌های دولتی به سمت تأمین نیازهای وارداتی تصمیم‌گیری نماید. متأسفانه این حکم نیز توسط مجلس محترم حذف گردید و در شرایط تحریم و فشار خارجی و نیاز کشور به تأمین ارز برای رفع حوائج کشور، این تدبیر دولت برای مقابله با تحریم‌ها نیز نادیده گرفته شد و حذف گردید.

بند ۳-۲: طی این بند اعطای هرگونه تسهیلات بانکی به بخش دولتی مشروط به عدم افزایش خالص بدهی بخش دولتی به نظام بانکی شده است؛ این در حالی است که بدهی دولت به نظام بانکی می‌تواند در اثر عوامل خارج از اختیار دولت افزایش یابد. مانند تضمین‌هایی که دولت برای اعطای تسهیلات در سال‌های قبل بر اساس مصوبات مجلس برای پیشبرد امور کشور داده است. لذا نوسان بدهی‌های دولت به نظام بانکی تا حدودی معمول و طبیعی به نظر می‌رسد و محدودنمودن شرکت‌های دولتی برای اخذ تسهیلات بانکی می‌تواند کشور را به صورت بالقوه با بحران‌های ناخواسته مواجه نماید؛ چرا که دولت گاه در انجام وظایف ذاتی خود مانند تأمین کالاهای اساسی مورد نیاز مردم، تأمین منابع بعضی شرکت‌های تولیدی دولتی و همچنین مواجهه با شرایط اضطراری مانند زلزله و سایر بلایای طبیعی مجبور به کمک‌گیری از نظام بانکی کشور می‌گردد. بنابراین، به نظر می‌رسد تصویب بند مذکور آن هم در شرایط ناشی از تحریم‌های کنونی می‌تواند دولت و کشور را با چالش‌های فراوانی مواجه نماید.»

آقای مدرس‌یزدی - این ایرادها بودجه‌ای نیست؛ همه اینها ایرادات دیگری است.

آقای سلیمی - دولت می‌خواهد دستش برای تخصیص منابع بودجه باز باشد و می‌گوید [تغییراتی که مجلس ایجاد کرده] دست دولت را می‌بندد.

آقای مدرس‌یزدی - دولت می‌خواهد حاکم شرع مبسوط‌الید باشد!

منشی جلسه - «بند ۵-۲: این بند استفاده از خطوط اعتباری ریالی بانک مرکزی را منوط به عدم افزایش مطالبات بانک

اساسی حدود نظارت رئیس مجلس شورای اسلامی بر مصوبات دولت مشخص است و این اصول ناظر بر امکان نظارت رئیس مجلس بر مصوبات شورای عالی امنیت ملی نمی‌گردد.»

آقای علیزاده - خودشان گفته‌اند: «مصوبات شورای عالی امنیت ملی پس از تأیید مقام رهبری قابل اجراست.»

آقای امیری - ممکن است مصوبه، مربوط به شورای عالی امنیت ملی نباشد و مربوط به کارگروه فرعی شورا باشد [و به تأیید مقام معظم رهبری نرسد].

آقای کدخدایی - اصل مصوبه‌ی شورای عالی امنیت ملی [در خصوص ایجاد ستاد تدابیر ویژه‌ی مقابله با تحریم] به تأیید مقام معظم رهبری رسیده است.

آقای مدرسی‌یزدی - طبق اصل (۱۷۶)، شورای عالی امنیت ملی می‌تواند به تناسب شوراهای فرعی را تشکیل دهد.

آقای هاشمی‌ساهرودی - این مطلب را بگذارید بعداً بررسی کنیم.

آقای علیزاده - اصل (۱۷۶) قانون اساسی می‌گوید: «شورای عالی امنیت ملی به تناسب خود شوراهای فرعی از قبیل شورای دفاع و شورای امنیت کشور تشکیل می‌دهد. ریاست هر یک از شوراهای فرعی با رئیس جمهور یا یکی از اعضای شورای عالی است که از طرف رئیس جمهور تعیین می‌شود. حدود اختیارات و وظایف شوراهای فرعی را قانون معین می‌کند و تشکیلات آنها به تصویب شورای عالی می‌رسد.» خب به هر حال قانون می‌تواند حدود اختیارات و وظایف شوراهای فرعی را معلوم کند، اما نمی‌تواند بگوید باید به نظر رئیس مجلس هم برسد.

آقای هاشمی‌ساهرودی - بر چه اساسی [می‌گویند باید به تأیید رئیس مجلس شورای اسلامی برسد]؟

آقای علیزاده - [با الزام کارگروه ستاد تدابیر ویژه‌ی مقابله با تحریم به ارسال مصوباتش به مجلس]، مصوبات این کارگروه را در حکم مصوبه‌ی دولت قرار داده است؛ [در حالی که] آنچه که در اصول (۸۵) و (۱۳۸) قانون اساسی آمده است این است که [تنها] مصوبه‌ی دولت باید به اطلاع و نظر رئیس مجلس برسد.

منشی جلسه - «در غیر این صورت بحث تداخل وظایف و نقض قانون اساسی مطرح خواهد شد، درحالی که رئیس محترم مجلس

نظارت راهبردی رئیس جمهور] و رئیس بانک مرکزی عضو آن هستند. به موجب این مصوبه بخشی از اختیارات شورای عالی امنیت ملی به این ستاد تفویض شده است. مصوبات آن با تأیید رئیس جمهور لازم‌الاجرا می‌باشد و مقام معظم رهبری نیز این مصوبه را تأیید فرموده‌اند.

مجلس شورای اسلامی در قالب بند الحاقی (۶۹) در لایحه مصوب نمود: «ستاد تدابیر ویژه مقابله با تحریم موظف است کلیه مصوبات ستاد را از ابتدای تشکیل ظرف پانزده روز بعد از ابلاغ این قانون، همچنین مصوبات ستاد بعد از تاریخ ابلاغ این قانون را ظرف بیست و چهار ساعت پس از تصویب برای رئیس مجلس شورای اسلامی ارسال نماید. چنانچه رئیس مجلس مصوبه‌ای را مغایر این قانون و سایر قوانین تشخیص دهد، موظف است آن را به شورای عالی امنیت ملی ارجاع دهد. این‌گونه مصوبات تنها در صورتی قابل اجرا است که طی یک ماه با رعایت اصل یکصد و هفتاد و ششم قانون اساسی به تصویب شورای عالی امنیت ملی برسد. این بند، رافع مسئولیت ستاد تدابیر ویژه مقابله با تحریم در برابر قانون نیست.» همان‌گونه که مستحضرید طبق اصول (۸۵)^۱ و (۱۳۸)^۲ قانون

۱. اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: «سمت نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست. مجلس نمی‌تواند اختیار قانون‌گذاری را به شخص یا هیئتی واگذار کند، ولی در موارد ضروری می‌تواند اختیار وضع بعضی از قوانین را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیون‌های داخلی خود تفویض کند؛ در این صورت این قوانین در مدتی که مجلس تعیین می‌نماید به‌صورت آزمایشی اجرا می‌شود و تصویب نهایی آنها با مجلس خواهد بود. همچنین مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب دائمی اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها، مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیون‌های ذی‌ربط واگذار کند و یا اجازه تصویب آنها را به دولت بدهد؛ در این صورت مصوبات دولت نباید با اصول و احکام مذهب رسمی کشور و یا قانون اساسی مغایرت داشته باشد. تشخیص این امر به ترتیب مذکور در اصل نود و ششم با شورای نگهبان است. علاوه بر این، مصوبات دولت نباید مخالف قوانین و مقررات عمومی کشور باشد و به‌منظور بررسی و اعلام عدم مغایرت آنها با قوانین مزبور باید ضمن ابلاغ برای اجرا به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی برسد.»

۲. اصل یکصد و سی و هشتم: «علاوه بر مواردی که هیئت وزیران یا وزیر مأمور تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی قوانین می‌شود، هیئت وزیران حق دارد برای انجام وظایف اداری و تأمین اجرای قوانین و تنظیم سازمان‌های اداری به وضع تصویب‌نامه و آیین‌نامه بپردازد. هر یک از وزیران نیز در حدود وظایف خویش و مصوبات هیئت وزیران حق وضع آیین‌نامه و صدور بخشنامه را دارد، ولی مفاد این مقررات نباید با متن و روح قوانین مخالف باشد. دولت می‌تواند تصویب برخی از امور مربوط به وظایف خود را به کمیسیون‌های متشکل از چند وزیر واگذار نماید. مصوبات این کمیسیون‌ها در محدوده قوانین پس از تأیید رئیس جمهور لازم‌الاجرا است.



تصویب‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های دولت و مصوبات کمیسیون‌های مذکور در این اصل، ضمن ابلاغ برای اجرا به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی می‌رسد تا در صورتی که آنها را بر خلاف قوانین بیابد با ذکر دلیل برای تجدیدنظر به هیئت وزیران بفرستد.»

کمتر از سال گذشته برای حمایت از تولید و اشتغال در سال حماسه اقتصادی از دولت سلب شده است.

د-۲- سپرده‌گذاری بانک مرکزی نزد بانک‌های تخصصی:

در بند ۱-۸ سپرده‌گذاری بانک مرکزی محدود به بانک‌های صنعت و معدن، توسعه صادرات و کشاورزی شده است و بانک‌های تعاون و مسکن از شمول ماده مذکور حذف شده‌اند که این به معنی کاهش وسعت حمایت مالی از زنجیره تولید کشور و کاهش سرعت و تنوع خدمات خواهد بود. همچنین عبارت «سرمایه در گردش» نیز حذف شده است که با این کار یکی از مشکلات بزرگ واحدهای تولیدی فعلی که نقش بزرگی در جلوگیری از افزایش نرخ بیکاری دارند، نادیده گرفته شده است.

د-۳- افزایش سرمایه بانک‌ها

در بند (۳۱) موضوع افزایش سرمایه بانک‌ها از محل بازپرداخت تسهیلات حساب ذخیره ارزی پیش‌بینی شده بود که توسط مجلس محترم حذف شده است. لازم به ذکر است که هدف تعیین شده برای منابع حساب ذخیره ارزی، حمایت از تولید و اشتغال است. این منابع در سال‌های گذشته در اختیار تعدادی از فعالین اقتصادی کشور قرار گرفته است، اما آنها اغلب از بازپرداخت آن استنکاف می‌کنند و لذا بخش قابل توجهی از آن تبدیل به مطالبات معوق شده و بانک‌های عامل نیز از آن نظر که فقط یک کارگزار هستند، نقش مؤثری برای وصول مطالبات ایفا نمی‌کنند. لذا برای اینکه انگیزه بانک‌ها برای وصول مطالبات تقویت شود و این منابع را صرف تولید و اشتغال جدید کنیم، پیشنهاد فوق ارائه شد که بر اساس آن بانک‌ها مکلف به وصول منابع خواهند شد و این منابع صرف تقویت کفایت سرمایه بانک‌های دولتی می‌شود و از این نظر یکی از بزرگ‌ترین ضعف‌های بانکی که پایین بودن کفایت سرمایه است، رفع می‌شود و با ضریبی حداقل ۴ برابر از طریق افزایش قدرت تسهیلات‌دهی بانک‌ها صرف تولید و اشتغال می‌شود. به عبارتی منابعی که امکان وصول آنها تقریباً نزدیک به صفر است، به این طریق به دولت بازگردانده می‌شوند. مجلس محترم متأسفانه این بند را حذف نمود.»

آقای مدرسی‌یزدی - بندهای حذف‌شده هم باید در اختیارمان باشد تا ببینیم لازم بوده مجلس آن را حذف کند یا نه.

آقای هاشمی‌شاهرودی - [بندهای حذف‌شده] در این لایحه [مشخص شده] است.

منشی جلسه - «د-۴- وصول مطالبات معوق

دولت برای رفع معضل مطالبات معوق بانک‌ها و خروج فعالین اقتصادی از لیست سیاه و کمک به تقویت منابع بانکی برای حمایت

خود یکی از اعضای شورای [عالی] امنیت ملی است. بدیهی است اگر به نظر ایشان مصوبات ستاد معارض با اصل (۱۷۶) قانون اساسی باشد، می‌تواند موضوع را در شورای عالی امنیت ملی مطرح نماید.

تشکیل ستاد تدابیر ویژه، تدبیری ممتاز برای مقابله با تهدیدات و تحریم‌های دشمنان بود و بر اساس تصمیمات آن آسیب‌های ناشی از تحریم به حداقل رسیده و مسئولین اجرایی را برای واکنش فوری و تصمیم منسجم هماهنگ می‌نمود.

تصمیم مجلس در قالب تصویب حکمی که ارتباط با بودجه کل کشور ندارد، باعث ناکارآمدی سازوکار دولت در مقابله با تحریم‌ها شده و آثار ناشی از آن گریبان‌گیر مردم و نظام خواهد شد.

د- کاهش سطح حمایت دولت از تولید و اشتغال

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ تمهیدات مختلفی برای حمایت از تولید و ایجاد فرصت‌های شغلی پیش‌بینی شده بود که در مصوبات مجلس یا به طور کلی نادیده گرفته شد و یا اثرگذاری آنها به شدت کاهش یافته است. از جمله این موارد می‌توان به استفاده از منابع صندوق توسعه ملی، توسعه بخش کشاورزی، تقویت سرمایه بانک‌های دولتی و افزایش سرمایه در گردش واحدهای تولیدی اشاره نمود.

د-۱- منابع صندوق

در بند (۵) لایحه بودجه در مجموع پیش‌بینی شده بود که (۱۰٪) از منابع صندوق توسعه ملی به صورت ریالی برای تقویت بخش آب و کشاورزی تخصیص داده شود. این میزان به (۱۰٪) منابع حاصله در سال جاری محدود شد. همچنین در لایحه دولت (۱۵٪) از منابع صندوق به صورت ریالی به بخش‌های صنعت، معدن و مسکن قابل تخصیص دانسته شد که بخش مسکن حذف گردید و (۱۵٪) منابع صندوق به (۱۰٪) منابع حاصله در سال جاری محدود گردید. کاهش این ارقام به این معناست که از (۴۰۰) هزار میلیارد ریال پیشنهادی دولت برای حمایت از تولید و اشتغال در سال حماسه اقتصادی، فقط با (۱۰٪) آن موافقت به عمل آمد و از طرفی محدود کردن همین مبلغ نیز به درآمدهای بسیار احتمالی سال جاری صندوق (با توجه به کاهش میزان فروش نفت) عملاً دست دولت برای حمایت از تولید و اشتغال بسته شد.

مجلس محترم به احکام پیشنهادی دولت در این بند مواردی افزوده است که با سیاست‌ها و اولویت‌های اقتصادی کشور مغایرت دارد؛ از جمله محدود کردن دولت به حمایت از طرح‌های بالادستی نفت و یا حذف طرح‌های اشتغال‌زایی بخش خدمات و محدود کردن تسهیلات اعطایی به قطارهای شهری کلان‌شهرها.

با توجه به تغییرات ایجادشده امکان اقدام مؤثر حتی در سطحی

از تولید و اشتغال بندهای (۳۳) و (۳۴) لایحه را تنظیم نمود که با حذف این بندها فرصت گره‌گشایی از مشکل مطالبات معوق بانکی کماکان باقی ماند.

ه- کاهش انضباط بودجه‌ای

بند (۱۳) بخش نهم: به منظور کاهش هزینه‌های دولت و ساماندهی ردیف‌های بودجه‌ای و امکان اعمال نظارت بر عملکردها به استناد قوانین بالادستی، تعداد دستگاه‌های اجرایی از ۳۰۱ دستگاه در قانون بودجه سال ۱۳۹۱ به ۶۱ دستگاه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کاهش یافت. مجلس محترم این تدبیر دولت را بلااثر نمود و ۶۱ دستگاه را به ۳۰۱ دستگاه افزایش داد و طی مصوبه‌ای برای کلیه مراکز و مؤسسات آموزش عالی، دانشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری و دانشکده‌های اقماری که دارای مجوز تأسیس از شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم و تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هستند و دانشجو دارند نیز ردیف مستقل اختصاص داده است. این در حالی است که این امر برخلاف تبصره ماده (۱۱۵) قانون مدیریت خدمات کشوری^۱ می‌باشد که بر اساس آن ایجاد هرگونه دستگاه اجرایی جدید بر اساس پیشنهاد دستگاه‌های ذی‌ربط موکول به تأیید شورای عالی اداری و تصویب هیئت وزیران و با تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود. نکته قابل ذکر در این رابطه، ماده (۱۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری^۲ می‌باشد که مطابق آن اختیارات قانونی دستگاه‌های اجرایی و شوراها و مجامع و عناوین مشابه برای ایجاد هرگونه دستگاه اجرایی از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون مدیریت خدمات کشوری لغو گردیده است؛ درحالی‌که مجلس شورای اسلامی با نادیده گرفتن مقتضیات اجرایی در مصوبه خود فقط به مجوز تأسیس از شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اشاره نموده است.»

آقای علیزاده - مجلس با این تغییرات، قانون عادی [مدیریت

خدمات کشوری] را تغییر داده است که اشکالی ندارد.
آقای هاشمی‌شاهرودی - شاید خلاف قانون برنامه [پنج‌ساله پنجم توسعه] باشد.

آقای علیزاده - حاج‌آقا، قانون [مدیریت خدمات کشوری، قانون] عادی است. [مجلس با قرار دادن ردیف مستقل برای مراکز دارای مجوز تأسیس از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی]، دستگاه اجرایی جدید ایجاد نکرده است. دستگاه‌های اجرایی [پیش‌بینی شده در مواد (۱۱۵) و (۱۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری]، غیر از مرکزی است که در مصوبه‌ی مجلس برای آنها ردیف مستقل قرار داده شده است.

منشی جلسه - حاج‌آقا، خودشان در نامه گفته‌اند که قانون عادی مدیریت خدمات کشوری را تغییر نداده‌اند.

آقای امیری - ما [در کمیسیون تلفیق، علت تصویب این بند را] پرسیدیم. نمایندگان مجلس گفتند: دلیل [تخصیص اعتبار به این مراکز] این است که قبلاً اعتبارات را به صورت متمرکز به یک جا [وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی] می‌دادند و آنها به زیرمجموعه‌ها نمی‌دادند. حالا به خاطر اینکه اعتبارات خوب توزیع شود، مجلس اعتبارات را به طور مستقیم به خود مراکز می‌دهد.

آقای علیزاده - مجلس به همین علت این تغییرات را در لایحه داده است. استدلال مجلس هم این است که دولت می‌خواهد بودجه‌ی این مراکز را بگیرد و به آنها ندهد.

آقای امیری - بله.

منشی جلسه - «بند (۱۲) بخش نهم: همچنین در راستای تمرکززدایی از دولت و افزایش اختیارات استان‌ها و در راستای تحقق اهداف برنامه پنجم توسعه - ماده (۱۷۹) قانون برنامه پنجم^۳ -

۳. ماده (۱۷۹) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۲۵: «ماده ۱۷۹- به منظور تمرکززدایی و افزایش اختیارات در جهت توسعه و عمران استان‌ها، نظام درآمد- هزینه استانی به شرح زیر ساماندهی می‌گردد:

الف- بودجه سالانه استانی شامل منابع استانی اعم از درآمد استانی، درآمد اختصاصی، واگذاری دارایی‌های مالی و سرمایه‌ای و سهم از منابع ملی و همچنین مصارف استانی اعم از اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی هر کدام به صورت سرجمع در قوانین بودجه سنواری درج می‌گردد. توزیع «دستگاه- برنامه» اعتبارات هزینه‌ای و توزیع سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شهرستان‌ها بر عهده شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان است.

تبصره- اعتبار پروژه‌هایی که ماهیت استانی داشته و یا در چند شهرستان قرار

۱. ماده (۱۱۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸: «ماده ۱۱۵- وظایف و اختیارات شورای یادشده به شرح زیر می‌باشد:

...

تبصره- ایجاد هرگونه دستگاه‌های اجرایی جدید براساس پیشنهاد دستگاه‌های ذی‌ربط موکول به تأیید شورای عالی اداری و تصویب هیئت وزیران و با تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود.»

۲. ماده (۱۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸: «ماده ۱۲۳- کلیه اختیارات قانونی دستگاه‌های اجرایی و شوراها و مجامع و عناوین مشابه برای ایجاد هرگونه دستگاه اجرایی از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون لغو می‌گردد.»

اجرای بودجه و پیشرفت عملیات در دوره‌های معین شده توسط کمیته‌ای مرکب از نمایندگان وزارت دارایی و سازمان (معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی) تخصیص داده می‌شود. بند مصوب مجلس محترم با ماده قانونی مورد اشاره که قانونی دائمی می‌باشد، مغایر است و باعث مخدوش شدن سازوکار کمیته تخصیص بودجه می‌شود. این امر منجر به برهم خوردن نظم مالی و انضباط بودجه‌ای کشور خواهد شد، به طوری که روال همه‌ساله بودجه که تخصیص عمرانی بر اساس محاسبه و بررسی شاخص و معیارهایی مانند نوع طرح، منطقه، اولویت، پیشرفت فیزیکی، سیاست‌های اجرایی و ... صورت می‌گرفت، از بین خواهد رفت. مصوبه مجلس محترم باعث معطل ماندن بسیاری از طرح‌ها خواهد شد، به طوری که مثلاً طرح‌هایی که باید در سال جاری به اتمام برسد، ولی به مبلغی بیش از آنچه در این بند مشخص شده است نیاز دارند، امکان اتمام آنها از بین خواهد رفت و دست دولت برای سرعت در اتمام این‌گونه طرح‌ها بسته خواهد شد. این امر باعث محدودیت جدی دولت در رعایت انضباط و اجرای سیاست‌های بودجه‌ای خواهد شد.

و- ایجاد توقع برای اقشار مختلف جامعه

برخی تغییرات به عمل آمده در احکام توسط مجلس محترم شورای اسلامی حاکی از تحمیل بار مالی جدید علاوه بر ارقام پیش‌بینی شده در بودجه بوده و در مغایرت با اصل (۷۵) قانون اساسی^۱ می‌باشد؛ چراکه منابع مالی مطمئن برای هزینه‌های این احکام در بودجه پیش‌بینی نگردیده است. نکته قابل ذکر این که مجلس محترم عمده این احکام را برای اقشار محترم ایثارگران، خانواده‌های معظم شهدا، جانبازان و خانواده‌های تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی، بازنشستگان و ... پیش‌بینی نموده است و لذا عدم تحقق منابع لازم برای اجرا می‌تواند منجر به نارضایتی اقشار محترم فوق گردد. برخی احکام فوق‌الذکر به شرح ذیل می‌باشد:

بندهای (۶۵)، (۶۶)، (۶۷) و (۶۹) مصوبه مجلس محترم شورای اسلامی، همچنین بندهای الحاقی (۱۱)، (۲۸)، (۳۶)، (۴۶)، (۵۲).

علاوه بر احکام فوق، برخی اعتبارات در نظر گرفته شده برای پرداخت مطالبات ایثارگران و خانواده‌های معظم شهدا و

دولت طی سال‌های اخیر تلاش نموده است که بخشی از اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را از ملی به استانی منتقل نماید. با این حال مجلس محترم با مصوبه‌ای مبنی بر اینکه پروژه‌ها و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که در قانون بودجه سال ۱۳۹۰ در زمره ردیف ملی بوده‌اند و در قانون بودجه سال ۱۳۹۱ استانی ویژه شده‌اند، با هدف تسریع در عملیات اجرایی، ردیف آنها را مجدداً ملی کرده و لاجرم اعتبارات مذکور از سرجمع اعتبار استان‌ها کسر شده است. از آنجا که این طرح‌ها در سال ۱۳۹۱ در استان مبادله موافقتنامه نموده‌اند، در سال جاری و بنا به تصویب مجلس مجدداً ملی خواهند شد و باید فرآیند مبادله موافقتنامه را مجدداً طی نمایند.

آقای جنتی - مصوبه‌ی مجلس چقدر اوضاع را زیر و رو می‌کند و همه چیز را به هم می‌ریزد!

منشی جلسه - «ملاحظه می‌شود که این اقدام نه تنها باعث تسریع در کارها نمی‌شود، بلکه موجب تمرکز امور در تهران و سردرگمی دستگاه‌های استانی خواهد شد و نمی‌توان عملکرد مناسبی در سال جاری برای این‌گونه طرح‌ها پیش‌بینی نمود.

بند ۷-۲: بر اساس روال همه‌ساله و به استناد ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه که مقرر می‌دارد «کلیه اعتبارات جاری و عمرانی که در بودجه عمومی دولت به تصویب می‌رسد، بر اساس گزارش‌های

→

می‌گیرند، به طور مستقیم و توسط شورا به صورت مجزا تعیین می‌گردد.

ب- سند بودجه سالانه استان که تعهدات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و معاونت را مشخص می‌نماید، در قالب قراردادی تنظیم و بین رئیس شورا و معاونت مبادله می‌گردد. قالب قرارداد مذکور و دستورالعمل مربوط توسط معاونت تهیه و ابلاغ می‌شود.

ج- در هر استان، خزانه معین استان وابسته به خزانه‌داری کل و زیر نظر اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان تشکیل می‌شود. خزانه‌داری کل موظف است برای هر یک از خزانه‌های معین استان یک حساب به عنوان «حساب خزانه‌داری کل» (خزانه معین استان) در مرکز استان افتتاح نماید و در ابتدای هر سال نیز میزان تنخواه‌گردان هر استان را متناسب با اعتبارات مصوب هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای آن استان محاسبه و حداکثر تا بیستم فروردین ماه به «حساب خزانه‌داری کل» (خزانه معین استان) واریز نماید.

د- به منظور تخصیص اعتبارات استانی در اختیار استان با لحاظ وضعیت تحقق درآمدها، سیاست‌ها و خط مشی‌های کلی ناظر بر بودجه عمومی دولت، کمیته تخصیص اعتبارات استان با مسئولیت استاندار و عضویت معاون برنامه‌ریزی استان و رئیس سازمان امور اقتصادی و دارایی استان تشکیل می‌شود.

ه- به تناسب واگذاری و اجرای فعالیت‌ها و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی به استانی، معاونت علاوه بر اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای مذکور در طول سال بخش مربوط از اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی ملی با تشخیص معاونت به استان‌ها منتقل می‌شود.

۱. اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: «طرح‌های قانونی و پیشنهادها و اصلاحاتی که نمایندگان در خصوص لوایح قانونی عنوان می‌کنند و به تقلیل درآمد عمومی یا افزایش هزینه‌های عمومی می‌انجامد، در صورتی قابل طرح در مجلس است که در آن، طریق جبران کاهش درآمد یا تأمین هزینه جدید نیز معلوم شده باشد.»

شورای اسلامی نشان می‌دهد که در تصمیمات مزبور هیچ‌یک از بررسی‌ها و دغدغه‌های کارشناسی دولت مورد توجه قرار نگرفته است و مجلس محترم خود اقدام به تنظیم جداول اعتبارات دستگاه‌ها نموده و بر پایه‌ای که منطبق آن برای دولت مشخص نیست، اقدام به افزایش اعتبارات دستگاه‌ها کرده است. جدول زیر برخی از تغییرات حاصله را نشان داده است:

بازنشستگان، از محل منابع احتمالی نیز دولت را در اجرای بودجه سال ۱۳۹۲ با مشکلات جدی مواجه می‌سازد.

تغییرات در ارقام بودجه‌ای

با وجود آنکه لایحه بودجه سال جاری در شرایطی ویژه و در موقعیتی که کشور با محدودیت‌های بیشتری مواجه بود، با حساسیت بیشتری نسبت به سال‌های گذشته تنظیم گردید، لیکن تغییرات اعمال‌شده در لایحه بودجه ۱۳۹۲ توسط مجلس محترم

ارقام به میلیون ریال

عنوان	لایحه سال ۱۳۹۲	افزایش/کاهش	مصوبه مجلس	درصد رشد نسبت به لایحه سال ۱۳۹۲
دانشگاه علوم و معارف قرآنی	۱۳۴,۷۶۴	۴۰,۰۰۰	۱۷۴,۷۶۴	۲۹,۷
دانشگاه ولایت	۱۰۱,۸۴۲	۱۹,۳۲۶	۱۲۱,۱۶۸	۱۹
دانشگاه تربیت مدرس	۸۰۹,۳۳۹	۳۰۵,۹۰۱	۱,۱۱۵,۲۴۰	۳۷,۸
دانشگاه مذاهب اسلامی	۵۵,۹۱۵	۲۰,۰۰۰	۷۵,۹۱۵	۳۵,۸
دانشگاه شیراز- مرکز آموزش عالی اقلید	۵,۱۹۳	۲,۶۸۰	۷,۸۷۳	۵۱,۶
دانشگاه شیراز- مرکز آموزش عالی ممسنی	۵,۲۱۰	۲,۶۸۲	۷,۸۹۲	۵۱,۵
دانشگاه شیراز- مرکز آموزش عالی مرودشت	۵,۲۱۷	۲,۶۸۳	۷,۹۰۰	۵۱,۴
دانشگاه شیراز- مرکز آموزش عالی لامرد	۵,۲۲۶	۲,۶۸۴	۷,۹۱۰	۵۱,۳
دانشگاه شیراز- مرکز آموزش عالی آباده	۵,۲۲۶	۲,۶۸۴	۷,۹۱۰	۵۱,۳
دانشگاه شیراز- مرکز آموزش عالی لار	۵,۲۲۶	۲,۶۸۴	۷,۹۱۰	۵۱,۳
دانشگاه شیراز- مرکز آموزش عالی استهبان	۳,۵۷۲	۴,۴۶۷	۸,۰۳۹	۱۲۵
دانشگاه فرهنگیان	۸۸۷,۶۴۲	۷۵۰,۰۰۰	۱,۶۳۷,۶۴۲	۸۴,۵
دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری	۴۶,۱۸۵	۶۳,۸۱۵	۱۱۰,۰۰۰	۱۳۸,۲
آموزشکده اسفراین	۶,۲۴۵	۲۳,۸۱۷	۳۰,۰۶۲	۳۸۱,۳
پژوهشگاه نیرو	۵۱,۵۱۰	۱۰,۰۰۰	۶۱,۵۱۰	۱۹,۴
جهاد دانشگاهی- مرکز تحقیقات گیاهان دارویی	۲۹,۳۳۷	۱۵,۰۰۰	۴۴,۳۳۷	۵۱,۱
فرهنگستان علوم پزشکی ایران	۴۱,۱۴۴	۳۰,۰۰۰	۷۱,۱۴۴	۷۲,۹
مجمع تشخیص مصلحت نظام- مرکز تحقیقات استراتژیک	۴۶,۰۳۳	۱۰,۰۰۰	۵۶,۰۳۳	۲۱,۷
مجمع تشخیص مصلحت نظام- مرکز تحقیقات استراتژیک- پژوهشکده تحقیقات راهبردی	۳,۸۸۰	۱۰,۰۰۰	۱۳,۸۸۰	۲۵۷,۷

مراکز تحقیقاتی وابسته) را به طور متوسط معادل (۴/۲٪) نسبت به لایحه ۱۳۹۲ رشد داده است که با توجه به حساسیت بیشتر

۱. مجلس محترم، بودجه تمامی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی علوم پزشکی (اجرای برنامه‌های آموزشی، بهداشت و درمان و

۲. ردیف‌های اعتباری مجلس شورای اسلامی به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. لازم به ذکر است این میزان از افزایش، منطق بودجه‌نویسی و بررسی‌های کارشناسی را تا حد زیادی مورد سؤال قرار می‌دهد.

دانشگاه‌های علوم پزشکی، به‌خصوص در بخش بهداشت و درمان، رشد اعتباری این مراکز معادل یک سوم دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی غیرپزشکی است و منطق آن نیز برای دولت مشخص نمی‌باشد.

ارقام به میلیون ریال

عنوان	لایحه ۱۳۹۲	افزایش/کاهش	مصوبه مجلس	رشد نسبت به لایحه سال ۱۳۹۲ (درصد)
مجلس شورای اسلامی	۱,۶۴۳,۹۵۲	۱,۳۵۵,۴۹۲	۲,۹۹۹,۴۴۴	۱۱۸,۴
مجلس شورای اسلامی - مرکز پژوهش‌ها	۶۵,۷۸۷	۹۷,۹۰۷	۱۶۳,۶۹۴	۱۵۷,۷
مجلس شورای اسلامی - کمک به اشخاص حقیقی و حقوقی	۳۰۰,۰۰۰	۱۸۳,۶۰۰	۴۸۳,۶۰۰	۱۰۴,۱
مجلس شورای اسلامی - دبیرخانه مجالس آسیایی	۱۲,۹۷۸	۷,۳۶۹	۲۰,۳۴۷	۹۶,۶
مجلس شورای اسلامی - کنفرانس بین‌المللی حمایت از قدس و مردم فلسطین	۸,۶۵۲	۴,۹۱۳	۱۳,۵۶۵	۹۶,۶
مجلس شورای اسلامی - کتابخانه، موزه و مرکز اسناد	۱۱۴,۸۷۰	۳۹,۹۳۶	۱۵۴,۷۹۶	۳۹,۹
دیوان محاسبات کشور	۸۱۷,۹۳۷	۱۹۲,۰۶۳	۱,۰۱۰,۰۰۰	۲۳,۵

هزینه‌های اضافی چیست؟!

آقای هاشمی‌شاهرودی - در زمان‌های عدم تحریم - که به راحتی می‌توان دلار وارد کشور کرد - نباید این قدر ارقام افزایش پیدا کند؛ آن وقت در این شرایط واقعاً [مشخص نیست که به چه دلیل این ارقام افزایش یافته است].

آقای جنتی - شما درصدها را نگاه کنید، ردیف (۱) را بخوانید؛ (۱۱۸٪)، (۱۵۷٪)، (۱۰۴٪)، (۹۶٪) و ...

آقای هاشمی‌شاهرودی - اصلاً دولت نمی‌تواند پول فروش و صادرات نفت را وارد کشور کند. برای این کار دائماً و به صورت مخفیانه با سرمایه‌داران خارجی و... زد و بند می‌کند. آن هم تا مشخص می‌شود، آن پول‌ها را می‌گیرند و نگه می‌دارند.

آقای جنتی - کار عاقلانه این است که هزینه‌ها را مرتب کم کنیم و در مقابل درآمدها را افزایش دهیم. بقیه‌ی نامه‌ی دولت را هم بخوانید.

منشی جلسه - «۳- برخی ردیف‌های اعتباری ستاد وزارت علوم،

آقای جنتی - فهرست [رشد نسبت به لایحه سال ۱۳۹۲] را ببینید. مجلس (۱۱۸/۴٪) [به بودجه خودش] و (۱۵۷/۷٪) به بودجه مرکز پژوهش‌های مجلس اضافه کرده است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - [مجلس تصویب کرده است که (۴۸۳,۶۰۰) میلیون ریال] به اشخاص حقیقی و حقوقی کمک کند. واقعاً در شرایط فعلی این مقدار هزینه برای دبیرخانه‌ی مجلس آسیایی و... لازم است؟ خود مردم ما مشکلات مالی دارند...

آقای جنتی - نه، اصلاً نیازی نیست. مجلس تحریم‌ها را نادیده گرفته است [که ارقام را به این شکل افزایش داده است]. آقای دکتر حسینی - وزیر اقتصاد - به اینجا آمده بود، می‌گفت که در شرایط فعلی هر روز تحریم جدیدی وضع می‌شود و مشکلی برای ما ایجاد می‌کنند. ما باید همیشه بتوانیم مشکلات را متناسب با وضع فعلی خودمان حل کنیم. این تحریم‌ها که پشت سر هم وضع می‌شود، دست دولت را می‌بندد و به دولت اجازه کار را نمی‌دهد. ما چه کار کنیم؟ من نمی‌فهمم دلیل این همه

به منظور ایجاد یکپارچگی و نظارت بهتر این اعتبارات در برنامه یارانه غذای دانشجوی و در دانشگاه‌های مربوطه جمع گردید. با این وجود مجلس محترم بدون هماهنگی و سؤال در این خصوص، (۷۰۰) میلیارد ریال اعتبارات این صندوق را افزایش داده است.

تحقیقات و فناوری به میزان قابل توجه و بدون دلایل توجیهی مشخص کارشناسی، افزایش یافته است. به عنوان مثال در سنوات گذشته بخشی از اعتبارات یارانه غذای دانشجویان در صندوق رفاه دانشجویان، بخشی دیگر در ردیف متفرقه «ایفای تمهیدات خاص» و بخشی دیگر نیز در ردیف بودجه دانشگاه مربوطه درج می‌گردید.

ارقام به میلیون ریال

رشد نسبت به لایحه سال ۱۳۹۲ (درصد)	مصوبه مجلس	افزایش/کاهش	لایحه ۱۳۹۲	عنوان
۴۷	۴۵۶,۳۴۹	۱۴۵,۰۰۰	۳۱۱,۳۴۹	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۱۴۹	۸۳,۶۴۰	۵۰,۰۰۰	۳۳,۶۴۰	مرکز جذب اعضای هیئت علمی
۱۳۰	۵۳,۰۹۳	۳۰,۰۰۰	۲۳,۰۹۳	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - سازمان امور دانشجویان
۱۰۶	۱,۳۵۹,۶۳۵	۷۰۰,۰۰۰	۶۵۹,۶۳۵	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - صندوق رفاه دانشجویان
۷۲	۶۶۶,۹۰۴	۲۸۰,۰۰۰	۳۸۶,۹۰۴	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - امور علمی، فرهنگی و آموزشی
۶۱	۵۲۹,۲۸۰	۲۰۰,۰۰۰	۳۲۹,۲۸۰	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - پاداش پایان خدمت بازنشستگان

پیوست یک (بودجه) به میزان (۵,۶۷۵) میلیارد ریال که ۳۳/۶٪ (۱۹۰۸ میلیارد ریال) آن مربوط به طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مجلس شورای اسلامی می‌باشد.

آنچه تقدیم گردید بخشی از تغییرات اعمال شده توسط مجلس در لایحه بودجه کل کشور می‌باشد که می‌توان ادعا نمود همین میزان از تغییرات تمام ارکان بودجه را دست‌خوش تغییرات اساسی نموده و اجرای آن را غیرممکن نموده است. اکنون در این شرایط حساس و در سال حماسه اقتصادی چاره‌ای نیست جز آنکه به لطف الهی و عنایت آن بزرگواران امیدوار بود تا در این راستا اداره امور اجرایی کشور توسط این دولت و دولت آینده بدون آسیب و خلل میسر و ممکن گردد.

آقای یزدی - مجلس در بودجه‌ی خود به اندازه‌ای حق تملک دارد؛ یعنی می‌تواند برای خود یک سری لوازم جدید بخرد و چیزهایی را تهیه کند، اما نباید به این میزان، رشد بودجه داشته باشد.

آقای هاشمی‌شاهرودی - این موارد را باید به نماینده‌ها گفت!

آقای جنتی - با این وضعیت، وای به حال دولت بعد!

آقای هاشمی‌شاهرودی - هر رئیس جمهوری [سرکار بیاید، کارش سخت می‌شود].

آقای علیزاده - بعضی ارقام اضافه شده واقعاً غیرضروری است.

آقای جنتی - نمایندگان حساب نمی‌کنند که طرف مجلس، دولت

۴- اعتبار «وزارت دادگستری - ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز» نسبت به لایحه ۱۳۹۲ معادل (۲۰) درصد رشد نشان می‌دهد. (سه برابر مصوب ۱۳۹۱)

۵- اعتبار «وزارت آموزش و پرورش - سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی» نسبت به لایحه ۱۳۹۲ معادل (۸۱) درصد رشد نشان می‌دهد.

۶- اعتبار «دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش» نسبت به لایحه ۱۳۹۲ معادل (۶۶) درصد رشد نشان می‌دهد.

۷- اگرچه دولت و مجلس باید همواره تلاش نمایند برای شفافیت بودجه تعداد ردیف‌های متفرقه را کاهش دهند تا انضباط بیشتری در هزینه‌ها حاکم شود، لیکن مجلس اقدام به افزایش (۳۵) ردیف جدید متفرقه با اعتباری بالغ بر (۹,۸۵۵) میلیارد ریال ایجاد نموده است. همچنین اعتبار ردیف‌های متفرقه لایحه بودجه دولت نیز توسط مجلس محترم به دلایل نامعلوم افزایش یافته که این افزایش به میزان (۷,۶۸۲) میلیارد ریال در اعتبارات هزینه‌ای و (۹,۹۶۰) میلیارد ریال در اعتبارات تملک دارایی‌هایی سرمایه‌ای بوده که منطبق آن نیز برای دولت قابل فهم نیست.

۸- ایجاد (۱۰۷) طرح جدید با اعتباری معادل (۵۷۲) میلیارد ریال توسط مجلس محترم

۹- افزایش اعتبار (۲۰۹) طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

فعلی نیست، بلکه دولت آینده است. یکی دو ماه بیشتر از دولت دهم نمانده، بعد تمام مشکلات بر سر دولت بعدی می‌ریزد.

آقای علیزاده - شورای نگهبان هر تصمیمی می‌خواهد بگیرد باید احتیاط را رعایت کند.

آقای یزدی - حالا روشن است که چند مورد از این اشکالات، وارد است. باید بگوییم نمایندگان مجلس بیایند و توضیح بدهند که ارقامی را که اضافه کرده‌اند از کجا اضافه کرده‌اند و منبع درآمدش از کجاست؟

آقای جنتی - آقای دکتر کدخدایی بگویید [نمایندگان دولت و مجلس] بیایند.

آقای هاشمی‌شاهرودی - ان شاء الله فردا صبح.

آقای علیزاده - اللهم صلّ علی محمد و آل محمد.^۱

۱. بررسی مباحث مربوط به لایحه بودجه ۱۳۹۲ کل کشور، در جلسه‌ی مورخ

۱۳۹۲/۳/۹ شورای نگهبان ادامه یافته است.